

Informācijas pieejamība medijos cilvēkiem ar invaliditāti

NEPLP locekle Gunta Līdaka
Saeima cilvēkiem ar invaliditāti
2017. gada 4.decembris

Ievads

«Mediji mūsdienās ir tā vieta sabiedrībā, kur noris kulturālās identitātes meklēšanas un izziņas procesi. Tieši medijos notiek pasaules uztveres procesi un tajos tiek izdarīti slēdzieni par šiem procesiem»

(Hickethier, 2003:444)

«Mediji ir institūcijas, kas auditorijai padara iespējamu iepazīšanos ar noteiktiem tematiem vai sociālām problēmām...saskaņā ar dienas kārtības noteikšanas teoriju mediju ietekme uz recipientiem izriet no tematu izvēles. Temati, kas biežāk ir reprezentēti medijos (mediju dienaskārtības ietvaros), kļūst par publisko diskusiju svarīgākajiem tematiem.»

(Scholz 2010:43)

Traucējošie faktori

- Mediju vides vispārējais ekonomiskais stāvoklis, kas ierobežo mediju uzņēmumu iespējas pievērsties paaugstinātu izmaksu produktu veidošanai, kādi ir nepieciešami, lai uzrunātu šaurākas un specializētākas auditorijas.
- Izpratnes trūkums par specifisko mērķauditoriju potenciāliem, to vajadzībām un interesēm. No tā izriet neieinteresētība minēto auditoriju kā mediju patērētāju potenciālā.

Invaliditātes paradigmu noteicoši faktori

- Organizācijas, kurās apvienojušies cilvēki ar invaliditāti
- Likumdevējs, kuru veiktos pasākumus var kvalificēt kā progresīvākus par sabiedrisko domu invaliditātes jautājumā

(R.Putnis, Cilvēki ar invaliditāti un sabiedriskie mediji, 2017)

Sabiedriskais pasūtījums

EPLL 71.pants

(1) Sabiedriskais pasūtījums ir pasākumu kopums, kura uzdevums ir:

19) paredzēt atsevišķu raidījumu pieejamību cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem

Sabiedriskā konsultatīvā padome (SKP)

Ivars Balodis - Invalīdu un viņu draugu apvienība «Apeirons»

Sarma Freiberga - Nodibinājums «Nāc līdzās!»

Latvijas Radio un LSM.lv

Ziņas vieglajā valodā 28. novembrī

Ieteikt: Ieteikt Share Tweet Ieteikt

Vakar, 19:45 | Latvijā

Autori: Ģirts Auzāns (Latvijas Radio)

Ziņas vieglajā valodā 28. novembrī

OECD: Baltijā gaidāma straujāka izaugsme nekā gaidīts

Visas trīs Baltijas valstis šogad un nākamgad sagaida straujāku ekonomikas izaugsme, nekā domāts iepriekš.

Tā aplēsusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija jeb OECD.

Organizācija uzskata, ka no visām Baltijas valstīm Latvijas tautsaimniecība augs visstraujāk.

Vulkāna izvirduma Bali dēļ nevienam Latvijas valstspiederīgajam nav vajadzīga palīdzība

Sakarā ar vulkāna izvirduma draudiem Indonēzijas Bali salā nevienam Latvijas valstspiederīgajam nav nepieciešama palīdzība.

Tā informē Ārlietu ministrija.

Ministrijas rīcībā esošā informācija liecina, ka Indonēzijā šobrīd atrodas 46 Latvijas valstspiederīgie, bet Bali – astoņi.

Tūristu iecienītajā Indonēzijas Bali salā Aguna vulkāna aktivitātes dēļ jau otro dienu slēgta lidosta.

Tūkstošiem cilvēku radušās problēmas ceļošanas plānos.

Vācijas sociāldemokrāti prasa lauksaimniecības ministra demisiju

Vācijas sociāldemokrāti pieprasa kanclerei Angelai Merkelei atcelt no amata lauksaimniecības ministru Kristiānu Šmitu.

Šmits Vācijas vārdā piekrita Eiropas Komisijas ierosinājumam uz pieciem gadiem pagarināt glifosāta izmantošanas atļauju.

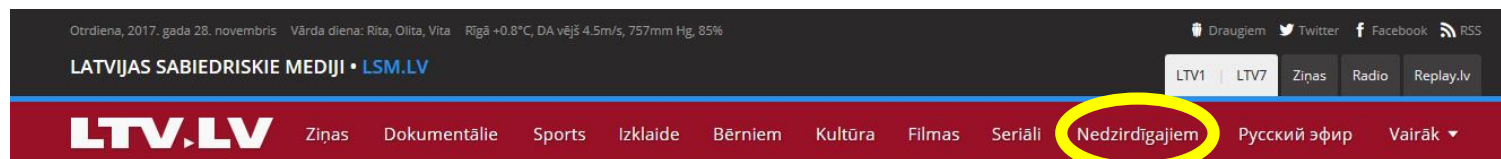
Sociāldemokrāti bija pret to.

Glifosātu izmanto nezāļu apkarošanā, bet ir bažas, ka tas var izraisīt vēzi.

Ja lauksaimniecības ministru neatlaidīs, sociāldemokrāti var nepiedalīties sarunās par valdības veidošanu.

Latvijas Televīzija

Nedzirdīgajiem

Raidījumi ar surdotulkumu vai titriem

Skaties

Pamosties līdzās. Serijs (7+) ▶
Nedzirdīgajiem
Šodien

Eksotiskās salas 2. Dokumentāla daudzsēriju filma ▶
Nedzirdīgajiem
Šodien

Sporta studija ▶
Nedzirdīgajiem
Vakar

Sākums

Visi raidījumi

Dažādi

Dienas ziņas

Pasaules panorāma

Mans zaļais dārzs

Kultūras ziņas

Sporta ziņas

De Facto

Adreses

Aizliegtais paņēmiens

Kurš ir Kurš?

Animācijas filmas

Es - savai zemei

Filmas/Seriāli

- Subtitriem un surdotulkojumiem **157 882 EUR**
- **21%** no kopējā raidīšanas apjoma
- Pašvaldību vēlēšanām veltīto raidījumu pārraidīšana ar surdotulkumu (bezmaksas politiskā aģitācija, diskusiju raidījumi, vēlēšanu dienas norises tiešraides)
- Paralimpiskās spēles 2016
- u.c.

TV 3

«Cilvēki ar invaliditāti primāri sevi televīzijas programmās vēlas redzēt kā cilvēkus. Tikai sekundāri viņiem ir būtiski, ka viņi tiek atspoguļoti kā cilvēki, kuriem ir sanācis būt cilvēkiem ar invaliditāti»

(Cumberbatch, Negrine 1992:141)

RE:TV

- Sabiedrības integrācijas fonds
- Latvijas valsts budžeta finansētās mērķprogrammas «Atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai latviešu valodā diasporai, mazākumtautībām un personām ar invaliditāti»»
- 9793, 88 EUR
- Nodibinājums «Invalīdu un viņu draugu apvienība «APEIRONS»»»

Pēcvārds...

Sabiedriskie mediji nedrīkst būt pakļauti «brīvā tirgus spēlei». Tiem ar publisko finansējumu ir jābūt tik spēcīgās pozīcijās, ka tiem būtu iespējams piemērot augstākas satura kvalitātes prasības, nekā privātajiem medijiem.

(R.Putnis, Cilvēki ar invaliditāti un sabiedriskie mediji, 2017)

Paldies par uzmanību!

Gunta Līdaka
gunta.lidaka@neplpadome.lv

NEPLP
Doma laukums 8A
Rīga, LV-1939, Latvija
Tel.+371 67 221 848
www.neplpadome.lv
 @NEPLPadome